

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

==== Izpitna pola 2 ====

Esej

Sobota, 27. avgust 2022 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsegava najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pred eseji prepišite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 2 2 2 5 3 1 1 2 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

5/16

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

7/16

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v esaju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretno primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V esaju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem, pri čemer se od zdravorazumskega premisleka poskusite dvigniti do filozofskega mišljenja, ki premisli tudi **izhodišča posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Materija je v nenehnem gibanju in spremjanju, zakoni, ki to gibanje določajo, pa so nespremenljivi, tako da prava sprememba v svetu ni mogoča.
  2. Razpravljajte o trditvi: Parmenid kot nerazsodnež ozmerja tiste, ki trdijo, da je bit isto kot nebit, kajti le razum moramo poslušati, pa uvidimo, da lahko obstaja samo bit, obstoj nebiti pa je protisloven.
  3. Razpravljajte o trditvi: Narava je podvržena vzročnosti, človek pa se, čeprav je tudi naravno bitje, lahko odloča svobodno.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Znanost ne more spoznati prave narave sveta, filozofija pa tudi ne, zato bo človeku prava narava sveta ostala za vekomaj skrivnost.
  5. Razpravljajte o trditvi: Ne obstaja ena sama objektivna Resnica. Obstajajo samo delne resnice, ki izražajo posamične perspektive.
  6. Razpravljajte o trditvi: Resnice, kot jih odkrivamo v matematiki, niso odvisne od čutnega izkustva, brez uporabe čutov pa vendarle ne bi nikoli prišli do razmišljanja o njih.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Človek je živo bitje, živa bitja po naravi težijo k ugodju in se izogibajo bolečini, zato moramo ugodje narediti za smoter moralnega delovanja.
  8. Razpravljajte o trditvi: Ne smemo si prizadevati za odpravo mučenja, trgovine z ljudmi ali njihovimi organi, novodobnega suženjstva, pohabljanja ipd., saj je zaradi kulturnega relativizma moralno vrednotenje upravičeno le znotraj naše kulture.
  9. Razpravljajte o trditvi: Avtonomno ravnamo samo, če nasprotujemo moralnim pravilom, ki nam jih vsiljuje družba.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Zakon ni niti pravičen niti nepravičen, saj je šele zakon tisti, ki vpelje ločnico med pravičnostjo in nepravičnostjo.
  11. Razpravljajte o trditvi: Utopija ni slepo sanjarjenje o popolni družbi, kajti ideale potrebujemo, da ne bi ostali slepi za krivice obstoječe družbe.
  12. Razpravljajte o trditvi: Kazen ni nič manj nemoralna kot zločin, obakrat gre namreč za to, da posamezniku prizadenemo nekaj slabega.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: V zgodovini človeštva se je zvrstilo veliko različnih religij in različnih pojmovanj Boga, kar dokazuje, da človek in družba ustvarjata religijo.
  14. Razpravljajte o trditvi: Bog ni vir morale, saj bi temeljna moralna pravila veljala tudi, če bi jim Bog nasprotoval.
  15. Razpravljajte o trditvi: Vera v nadnaravna bitja je nesmiselna (neracionalna), življenje brez vere v Boga pa še bolj.

M 2 2 2 5 3 1 1 2 0 9

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

1

For more information about the study, please contact Dr. [REDACTED] at [REDACTED].

M 2 2 2 5 3 1 1 2 1 0

M 2 2 2 5 3 1 1 2 1 1

11/16

M 2 2 2 5 3 1 1 2 1 2

M 2 2 2 5 3 1 1 2 1 3

13/16

M 2 2 2 5 3 1 1 2 1 4

Prazna stran

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.